

BESLUT

2015-09-14

Dnr: 15/00168

SAKEN

Eftermiddag i P4 Gävleborg och Nyheter i P4 Gävleborg, 2015-01-07–01-08 och 2015-01-14–01-16, kl. 15.00 och 15.30, inslag om en styckmordsrättegång; fråga om mediets genomslagskraft

BESLUT

Inslagen frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.

INSLAGEN

Inslagen handlade om en pågående styckmordsrättegång och bestod huvudsakligen av nyhetsinslag samt inslag med rapportering från en reporter, A, på plats vid rättegången.

Inslagen den 7 januari 2015

Eftermiddag i P4 Gävleborg: Rapportering från reporter

Inslaget presenterades enligt följande av programledarna.

(Programledare 1) – Ja, i dag så hålls den andra rättegångsdagen kring det misstänkta styckmordet i Gävle. (Programledare 2) – En 28-årig man står åtalad för att ha mördat och styckat en 24-årig småbarnsmamma från Sandviken i sin lägenhet i september i år.

Därefter redogjorde A för vad som hänt under dagen. I inslaget spelades ett antal klipp från rättegångsförhandlingarna upp. I ett flertal klipp uttalade sig åklagaren, B, och försvarsadvokaten, C. Under inslaget sades bland annat följande.

(A) – Precis nyss här, för ungefär tjugo minuter sedan, så började försvarsadvokat [C] med sitt anförande. Och tidigare, för ungefär en och en halv timme sedan, vid halv tvåtiden, så var det en syn på brottsplatsen, alltså bostaden där den misstänkte 28-åringen bodde och där den här 24-årige mamman då blev dödad och styckad. Och

med en syn så innebär det då att rätten helt enkelt åker iväg till brottsplatsen för att se hur det ser ut där. Och det var åklagaren [B] som begärde den här synen och han berättade då på plats i bostaden hur den här misstänkte 28-åringen och den 24-årige kvinnan ska ha legat i en bäddsoffa tillsammans och sedan hur kvinnan ska ha flyttats till badrummet efter att hon blivit strypt. Så här berättade åklagare [B] om varför det är viktigt att besöka just brottsplatsen under en rättegång: (B) – Nu har vi visat hur brottsplatsen ser ut så att man får en exakt uppfattning om brottsplatsen och det har ju betydelse för att man, när man ska förstå så att säga hur olika förflyttningar har skett av kroppen, av offret, och var den misstänkte eller den tilltalade påstår att mordet ska ha skett och var styckningen ska ha skett. [---]

(A) – Tidigare i dag så fortsatte då åklagare [B] sin framställan, tog vid där han slutade senaste rättegångsdagen, och gått igenom den misstänkte 28-åringens internethistorik. (Programledare 1) – Och vad var det som visades upp då av de internetsidor som mannen har besökt? (A) – Bland annat så har det visats på en video som visar på en styckning som har hittats i mannens dator och det här är då en väldigt grov och grafisk video som åklagarsidan då menar är en äkta film och inte någon slags spelfilm som då visar en styckning. Och vid tillfället när den här videon visades så tittade den åtalade ner i bordet. Han klarade inte av att titta på filmen. Man har även gått igenom historiken som visar på ett flertal besök på grovt pornografiska sidor med våldsinslag, av strypning och våldtäkt. Det har visats upp oerhört många bilder som påträffats i mannens hårddiskar som visar grovt våld mot kvinnor som stryps, det är nekrofil och det är styckningar och annat grovt material. Och till slut så sa ordföranden i rätten att: "Nu kanske det räcker, åklagare, vi har förstått vad du vill visa med de här bilderna." (Programledare 2) – Men vad ville åklagaren visa genom att visa alla de här bilderna och filmerna då? (A) – Åklagare [B] då menar att den här internetanvändningen styrker det motiv som åklagaren då menar att 28-åringen har. Och motivet är då att den misstänkte mannen har visat ett stort intresse för våld i olika former och grov pornografi och styckningar. [---]

(A) – Tidigare i dag, innan lunch, så spelades det också upp en rekonstruktionsvideo från brottsplatsen och i den här videon så visar då den 28-årige mannen hur han och den 24-årige kvinnan ska ha legat vid tillfället när han sedan ströp henne. 28-årige mannen går igenom hur strypningen ska ha gått till men han hade väldigt svårt under videon att berätta vad som hände när han låg i sängen tillsammans med kvinnan. Han beskriver då hur kvinnan sprattlar till och att han inte riktigt vet vad hans arm gör och han sa bland annat följande i videon, citat "Jag minns att jag stirrar i taket fast det var som att jag såg mig själv i taket. Efter ett tag märker jag att jag är ensam. Det är tyst.", slutcit. Den misstänkte 28-årige mannen berättar sedan också under videon hur han efter att ha strypt den 24-årige kvinnan satt sig grensle över henne för att kolla efter livstecken men hittar inget livstecken och sedan hur han flyttar kvinnans kropp vidare till badrummet. Och vid ett flertal tillfällen i videon så måste han samla sig för att orka fortsätta förklara och även medan videon visades i rättsalen så gömde den åtalade mannen sitt ansikte i händerna emellanåt samtidigt som han tittade ner i bordet.

Eftermiddag i P4 Gävleborg: Inslag med P4 Gävleborgs kanalchef

I inslaget svarade P4 Gävleborgs kanalchef på frågor gällande bevakningen av rättegången. Under inslaget sades bland annat följande.

(Programledare 1) – Nu har vi med oss [personnamn], kanalchef här på P4 Gävleborg. Hur har vi resonerat kring bevakningen av den här rättegången? (Kanalchef) – Det här är ju en typ av rättegång som är bland det svåraste att bevaka. Den här, det är ju ett förskräckligt brott, kroppen är styckad, det finns ett otal obehagliga detaljer som ju polis, åklagare och domstolen måste gå igenom men vi måste inte det utan vad vi har sagt är att vi berättar det som är relevant, intressant och som i någon mån kan få oss

andra att möjligen förstå hur det kunde hända och någon enda förklaring kanske till något motiv. Den här rättegången innehåller ju så många delar. Det är ett av de värsta kriminalfallen i Gävles historia. Så att vi försöker gå en balansgång där lyssnarnas berättigade krav att få veta vad som har hänt och hur det går till i rättssalen och hur parterna agerar, till att ta väldigt stor hänsyn både till, framför allt då, till offrets familj men även andra. Vi har etiska regler och vi har fört ett resonemang på redaktionen. [---]

(Programledare 2) – Och det är ju också så att vi inte publicerar alla detaljer från rättegången. Hur tänker man där? (Kanalchef) – Ja, återigen är det ju då med hänsyn till efterlevande och också rent etiskt, vad kan man visa när det är någonting så, så förfärligt som just den här utredningen visar? Det jag tror alltså väldigt många blir helt, ja skräckslagna över, det är ju den här världen som vi får oss presenterade i dag när åklagaren hävdar att ett av motiven eller inspirationen till det här är att den här personen har tittat på så kallade snuff movies och bilder där man dödar, man far fram med kroppar både levande och döda, man har en sexuell läggning som, ja som är för de flesta av oss helt okänd. Så att det här fenomenet är ju för de flesta av oss något helt nytt. (Programledare 1) – Och vi fortsätter givetvis att rapportera från den här rättegången. Tack så mycket [personnamn], kanalchef här på P4 Gävleborg.

Nyheter i P4 Gävleborg

I inslaget sades bland annat följande av nyhetspresentatören och reportern A.

(Nyhetspresentatör) – Rättegången mot den 28-årige man i Gävle som är misstänkt för styckmordet på en 24-årig småbarnsmamma från Sandviken gick i dag in på sin andra dag. Vår reporter [A] har varit på plats under dagen och vad har hänt i dag undrar jag? (A) – I dag så fortsatte åklagaren att presentera den misstänkte 28-åringens internethistorik och det var också en syn på brottsplatsen vilket innebär då att rätten helt enkelt åkte i väg till den misstänktes bostad i stadsområdet Nordost i Gävle där då den 24-åriga kvinnan dödades och styckades. Men det kanske mest anmärkningsvärda under dagen var den, en video som åklagaren [B] visade upp i rätten. I den misstänkte mannens internethistorik så har det hittats en länk till en video som då visar en styckning. En oerhört grov och grafisk film som åklagarsidan menar är en äkta film och inte någon slags spelfilm. Under den här tiden så var det en väldigt tryckt stämning i rättssalen och som allra mest under tiden när den här filmen visades och flera av de som var på plats valde helt enkelt att titta bort. Och enligt den här internethistoriken som åklagaren presenterade i dag så ska den 28-årige misstänkte mannen ha besökt ett flertal grovt pornografiska sidor med våldsinlag, av strypning och våldtäkt och även en mängd olika bilder som visar grovt våld mot kvinnor som stryps, nekrofil och styckningar som hittades i mannens hårddiskar visades också upp. [---]

(A) – Nu under eftermiddagen så har den 24-årige kvinnans ex-sambo, som också är pappa till hennes barn, blivit förhörd och två av den 24-årige kvinnans systrar har också hörts. Och i morgon så ska övriga målsäganden förhöras och även den misstänkte 28-åringen kommer då också att förhöras. (Nyhetspresentatör) – Mm och rättegången den fortsätter alltså i morgon och då kan man följa den live även som i dag via vår webb på sverigesradio.se/gavleborg.

Inslagen den 8 januari 2015

Eftermiddag i P4 Gävleborg: Rapportering från reporter

Inslaget presenterades enligt följande av programledaren.

(Programledare) – Och vi ska gå direkt på den rättegång som pågår just nu. För i dag hålls den tredje rättegångsdagen kring det misstänkta styckmordet i Gävle där en 28-

årig man står åtalad för att ha mördat och styckat en 24-årig småbarnsmamma. Och under dagen så har den mordmisstänkte 28-åringen själv berättat om hur hans liv ser ut, att han inte mått bra under lång tid och att han under en period även sökt sig till magi och tarotkort och häxor för att komma tillrätta med sina problem, dock utan något resultat. Han har också under en tid hört röster som ständigt kritiserar honom, något som han aldrig har sökt någon hjälp för. Nu har vi med oss [A] direkt från tingsrätten i Gävle. [A], vad är det senaste?

Därefter redogjorde reportern A för vad som hänt under den aktuella rättegångsdagen. Han sa då bland annat följande.

(A) – Det senaste är att strax innan lunch så började åklagarsidan att ställa frågor om vad som hände den här specifika dagen för det misstänkta styckmordet när då den här misstänkte mannen och den 24-åriga kvinnan träffas och hur den här kvällen utvecklar sig. Den åtalade mannen beskriver att han egentligen inte haft några direkta planer för den här kvällen men när då den 24-åriga kvinnan hör av sig och vill mötas upp ute på stan så går han med på det och han beskriver henne som en charmig person man dras till. Och enligt den åtalade så ville kvinnan bli räddad från sitt sällskap som hon var ute med och de beslöt sig då att gå hem till 28-åringen och 28-åringen beskriver det som en bra kväll. Åklagaren tar då upp några av de här sms:en som den åtalade har skickat under kvällen till några kompisar där han bland annat skriver följande angående den 24-åriga kvinnan: Jag hatar henne. Dras med henne över helgen. Hur döda en bitch?, slutcitrat [---]

(A) – Med gråten ständigt i halsen så berättar den åtalade 28-åringen hur han och den här 24-åriga kvinnan börjat kela med varandra men väljer att inte ta det längre än så och sedan lägger sig för att sova. Den åtalade berättar då hur kvinnan sedan tar hans arm och drar den runt sin hals och lägger den under sin egen haka. En obekväm ställning enligt den åtalade själv. Sedan säger han följande i rättssalen: Jag kunde inte ta bort armen och ta mig ur den här obekväma situationen. Jag blev rädd, förvirrad och visste inte varför och i stället för att dra bort armen så drogs armen runt henne och jag drog henne till mig så hon hamnade i ett stryppgrepp, slutcitrat [---]

(A) – Den misstänkte 28-åringen har under dagen berättat att han ända sedan gymnasietiden mått psykiskt dåligt och han har vid två tillfällen flyttat hemifrån för att börja studera men ganska tidigt avbrutit det här för att han helt enkelt inte mått så bra och flyttat hem. Och mannen har också under perioder, som du sa här i början också, sökt sig till både magi, tarotkort och häxor för att faktiskt komma till rätta med sina problem men det har inte gett något resultat. Och han har också nämnt då att han genom åren hört röster som ständigt kritiserar honom.

Under inslaget uttalade sig även åklagaren, B, och försvarsadvokaten, C, om det som behandlats i rättegången den aktuella dagen.

Nyheter i P4 Gävleborg

Inslaget presenterades enligt följande.

(Nyhetspresentatör) – Det är ju en 28-årig man som är åtalad misstänkt för att ha mördat och styckat en 24-årig småbarnsmamma. Och under dagen har den mordmisstänkte 28-åringen själv berättat om hur hans liv ser ut och vad som har hänt kvällen då kvinnan dödades. [A], du har varit på plats i tingsrätten i dag. Vad är det allra senaste från rättegången?

Under inslaget sades bland annat följande av nyhetspresentatören och reportern, A.

(A) – Alldeles nyligen i rätten så kom det fram att den misstänkte 28-åringen har gjort en sökning på internet på en bekant som han trodde hade en kriminell bakgrund. Och den åtalade trodde att den här mannen skulle kunna hjälpa honom att göra sig av med kvinnans kropp. 28-åringen har också laddat ned en programvara som han använde sig av för att få fram information om olika kriminella grupper i Gävle som han menade då skulle kunna hjälpa honom att få småbarnsmammans kropp att försvinna. Men de här försöken ledde inte fram till något. [---]

(Nyhetspresentatör) – Vad har den misstänkte mannen sagt om den här dagen då han träffade den 24-åriga småbarnsmamman? (A) – Ja, den misstänkte 28-åringen har berättat att kvinnan har hört av sig till honom via sms under den här kvällen och att hon har velat bli räddad från sitt sällskap hon var ute med. De båda möts då upp på en klubb i stan och så småningom går de hem till mannens bostad. Och med gråten ständigt närvarande i halsen så berättar den 28-årige mannen hur han och den här 24-åriga kvinnan börjar att kela med varandra men väljer att inte ta det längre än så och då lägger sig för att sova. Sedan berättar han vidare hur då kvinnan tar hans arm och drar den runt sin hals och lägger den under hakan. En väldigt obekväm ställning enligt den åtalade själv. Sedan säger han följande i rättssalen: Jag kunde inte ta bort armen och ta mig ur den här obekväma situationen. Jag blev rädd, förvirrad och visste inte varför och i stället för att dra bort armen så drogs armen runt henne och jag drog henne till mig så att hon hamnade i ett strypgrepp. (Nyhetspresentatör) – Och varför slutade han inte? (A) – Han beskriver det som att han ville sluta men att han inte hade kontroll över sin egen arm eller andra delar av sin kropp och därför helt enkelt inte var kapabel till att sluta.

Under inslaget uttalade sig även åklagaren, B.

Inslagen den 14 januari 2015

Eftermiddag i P4 Gävleborg: Rapportering från reporter

I inslaget sades bland annat följande av reportern, A, och programledarna.

(A) – Ja, det började med att försvarsadvokat [C] tog upp just en papperslapp som låg på den 28-årige mannens soffbord. På den här lappen så stod det då: This girl is about to die. Och den här hittades i samband med att kriminalteknikerna kom till platsen. Och 28-åringen fick då helt enkelt förklara varför den här lappen låg där och han berättade då att det här är en rubrik på en titel till ett konstverk som han hade funderat på att göra. Och det var orsaken till att han hade skrivit det här och den låg där helt enkelt av en, han hade tänkt rensa ut en massa gamla saker och så råkade den ligga på soffbordet helt enkelt. [---]

(Programledare 1) – Kan du berätta lite mer om vilka slutsatser rättsteknikerna kunde dra av obduktionen och så? (A) – Rättsläkaren har varit på plats efter lunch i dag och blivit förhörd och rättsläkaren då menar att den som har, den person som har utfört den här styckningen inte nödvändigtvis har någon medicinsk utbildning men styckningen har ändå genomförts på ett effektivt sätt – hur de olika delarna har blivit separerade från kroppen. Han menade överlag att det var en välordnad styckning, de var de exakta orden. (Programledare 2) – Och vilka slutsatser drog åklagaren av det här då, att styckningen var så pass skickligt utförd? (A) – Nej, han drog inga direkta slutsatser i dag utan det kommer han komma tillbaka till på fredag när han har sin slutplädering. Utan han ställde bara de här frågorna och så kommer han att återkomma till det senare.

Under inslaget uttalade sig även en polis på tekniska roteln i Gävle.

Nyheter i P4 Gävleborg

Under inslaget sades bland annat följande av nyhetspresentatören och reportern, A.

(Nyhetspresentatör) – Ja, och i dag var det vittnesförhör med bland annat en rättsläkare när den femte rättegångsdagen hölls där en 28-årig man är åtalad för mord på en 24-årig småbarnsmamma från Sandviken. [A], du fanns på plats under rättegången som vanligt. Vad kan du berätta? (A) – Den här rättsläkaren [personnamn] är den som undersökt både den 24-åriga kvinnan och den misstänkte 28-åringen och hon kunde konstatera att kvinnan har dött av kvävning. (Nyhetspresentatör) – Och vad kunde hon säga om själva styckningen då? (A) – Hon menade då att personen som har genomfört styckningen inte nödvändigtvis hade någon slags medicinsk utbildning för då hade kanske separationen av kroppsdelarna sett lite annorlunda ut men hon sa också samtidigt att det var en effektiv och välordnad styckning. Och under tidigare förhör i dag med [personnamn] som är kriminaltekniker så var också han inne på det här och att det var väldigt rengjort i lägenheten när polisen kom dit.

Därefter intervjuades kriminalteknikern enligt följande.

(Kriminaltekniker) – Ja, det tyder ju på att man väl gjort rent dels kroppsdelarna naturligtvis då och de var ju väl emballerade och emballaget var ju, fanns ju blod på men inte några jättemängder ändå, det gjorde det inte. (A) – När du säger väldigt väl rengjort, vad tyder det på? (Kriminaltekniker) – Det tyder väl på naturligtvis på att vederbörande ville väl städa efter sig och så att säga försöka undkomma det här, som jag upplever det i vart fall. Att man vill ju inte ha, man vill ju alltså städa bort brottsplatsen och inte lämna några spår varken på kroppen eller ifrån, i hans lägenhet då.

Mot slutet av inslaget sades följande.

(A) – Det fanns ett flertal blåmärken på både kvinnan och mannen men enligt rättsläkare då [personnamn] så går det inte att helt säkerställa hur de här märkena har kommit till. Hon hade dock stora misstankar om att det kan ha varit någon slags kamp mellan mannen och kvinnan för en del av de här blåmärkena var på ställen som normalt kanske inte kommer av exempelvis fall eller liknande.

Under inslaget uttalade sig åklagaren, B, och försvarsadvokaten, C, om saker som behandlats under den aktuella rättegångsdagen.

Inslagen den 15 januari 2015

Eftermiddag i P4 Gävleborg: Rapportering från reporter

Dagen var den sjätte rättegångsdagen och presenterades av en av programledarna på följande sätt.

(Programledare 1) – I dag så gick styckmordsrättegången i Gävle in på sin sjätte dag och vi har i rapporteringen här under dagen förstått att det varit mycket känslor involverade.

Under första halvan av inslaget sades bland annat följande av reportern, A, en av programledarna och en polis.

(A) – Ja, precis det har absolut varit en av de mest känslofyllda dagarna hittills i rättegången som i dag var inne på sin sjätte av sju dagar och framför allt blev det känslösamt när en polis var på plats för att vittna. Hon fick samla sig ett flertal gånger för att orka fortsätta med sin historia och hade gråten i halsen och berättade att det var tufft att tala om det här och hon hade ofta en väldigt bräcklig stämma. Och det här var då den polisen som fick ta hand om den misstänkte mannen när han kom till arresten i Gävle efter att ha lämnat sig själv till polisen så hon var den som alltså först fick kontakt med honom helt enkelt. Och hon gick vidare med att berätta att mannen mer eller mindre bara öppnat sig och berättat helt öppet om vad som har hänt den här kvällen. Hon säger då bland annat följande: Han säger att han har mördat en person, att han är ett monster, att han är besatt av våld och varit under många år men att han tagit sin tillflykt till lägenheten. Jag minns inte ordagrant men jag vet att han berättade att han har styckat en kvinna i lägenheten och burit henne i badrummet. Vi kan också lyssna på en kort inspelning från rättssalen där vi kan höra hur polisen gråtandes berättar om hur mannen väljer ut de verktyg som han har styckat kvinnan med. (Polis) – Han valde, valde ut två verktyg som han tyckte var bra (ohörbart). (Programledare 2) – Ja, det här var alltså en polis som vittnade under rättegången i dag. Hur reagerade mannen och de anhöriga till den mördade kvinnan? (A) – Jag tror kanske inte att någon av oss på plats hade förväntat sig något så här känslösamt för att man märkte verkligen att alla ryckte till och det blev en oerhört påtaglig känslösamt stämning i rättssalen. De anhöriga var relativt samlade men en av systrarna som var på plats till den här 24-åriga småbarnsmamman började att gråta och några av de andra stirrade blint på den misstänkte mannen och medans han stirrade ner i bordet bara, han mötte inte deras blick och han skakade flera gånger på huvudet och även i stolen. Under senare delen av dagen så var det också förhör med personal från Sätters rättspsykiatriska klinik dit mannen förflyttades efter ett tag just på grund av hans psykiska status. Och de gav också en liknande berättelse som den här polisen då, att han har även till dem öppnat upp sig rejält och i detalj beskrivit hur han har strypt och styckat kvinnan och de orkade helt enkelt inte och fick be honom sluta, det blev för mycket för dem att hantera.

Under inslaget intervjuades en IT-forensiker som redogjorde för vad som funnits på den misstänkte mannens dator och hårddiskar.

(IT-forensiker) – Surfhistoriken beskriver att han är intresserad av våld, pornografiskt våld i synnerhet, och även annat våld. (A) – Men vad finns på de här sidorna? (IT-forensiker) – Det är våldtäkter, det är, ja styckning, det är förnedring av kvinnor i allmänhet. Det intrycket får jag. (A) – Har det varit mer eller mindre under en viss period som han har varit inne på de här sidorna? (IT-forensiker) – Ja, under perioden 17, den 17 och den 30 augusti ju, väldigt mycket som han var inne på just de här våldsporrssidorna och sedan har det väl varit till och från i omgångar. (A) – Går det att säga hur länge han har varit inne på de här sidorna? Om man går tillbaks, olika våldspornografi, går det att säga hur länge han har varit inne på de här? (IT-forensiker) – Nej det går inte säga. Det går bara att säga att han har besökt sidorna.

Nyheter i P4 Gävleborg

Inslaget presenterades av nyhetspresentatören enligt följande.

(Nyhetspresentatör) – I dag var det den näst sista dagen för styckmordsrättegången i Gävle där en 24-årig man i Gävle står åtalad för att ha strypt och styckat en 24-årig småbarnsmamma från Sandviken. Mannen överlämnade sig själv till polisen och den

polis som fick sitta med mannen i arresten vittnade i dag gråtandes om hur mannen öppet berättat för henne hur han hade dödat och styckat kvinnan.

Därefter spelades ett klipp från rättegången upp där den aktuella polisen uttalade sig på följande sätt.

Som jag förstår det. Jag ville inte fråga så mycket utan jag låter han prata för han pratar ju ganska bra, han vill ju väldigt gärna berätta. Och då berättar han för mig att han lägger henne i badkaret och ska stycka henne men det går inte så bra för han vet inte riktigt vilket verktyg han ska använda. Han provar sig fram med olika verktyg.

Därefter uttalade sig reportern, A, om den aktuella rättegångsdagen och ytterligare två klipp där polisen uttalade sig spelades upp.

(A) – Det här var i dag en av rättegångens absolut mest känslofyllda dagar hittills. Och den här polisen som vi precis hörde var alltså den som först satt ner med den misstänkte mannen när han fördes till arresten här i Gävle. Och stämningen blev påtagligt känslös och flera av polisens kollegor på plats var även de märkbart tagna. Vi kan höra hur polisen gråtandes berättar hur den 28-årige mannen talar om hur han väljer ut de verktygen som han sedan styckar den 24-åriga småbarnsmamman med. (Polis) – Han valde, valde ut två verktyg som han tyckte var bra (ohörbart). (A) – Polisen berättade också om hur mannen talade om tiden efter själva styckningen och att han till en början trodde att han skulle kunna komma undan. Han har då bland annat städat sin lägenhet i sina försök att få bort spåren efter dådet. (Polis) – Han berättar att han i flera timmar städat lägenheten med något skurmedel och ägnat många timmar åt att skura och torka bort allt blod.

Under inslaget spelades intervjun med IT-forensikern upp och i slutet av inslaget sa A att rättegången skulle avslutas följande dag.

Inslagen den 16 januari 2015

Eftermiddag i P4 Gävleborg: Rapportering från reportern

En av programledarna inledde inslaget enligt följande.

(Programledare 2) – I sju dagar har faktiskt den här rättegången pågått och jag var själv där i morse och det var en hel del folk på plats, många journalister där som har bevakat den här rättegången då som har löpt i sju dagar. Och det handlar alltså om en styckmordsrättegång då kring den 28-årige man från Gävle som är misstänkt för att ha mördat en 24-årig småbarnsmamma från Sandviken. I dag så höll både försvaret och åklagaren sina slutanföranden och nu har vi med oss [A] som är reporter här på P4 Gävleborg. Du har ju följt den här rättegången under de senaste veckorna. Åklagaren [B], han yrkade på livstids fängelse för den här 28-årige mannen. Varför gjorde han det?

Därefter sades bland annat följande av reportern, A, åklagaren, B, och försvarsadvokaten, C.

(A) – Han menar helt enkelt att de här gärningarna som den då 28-årige mannen ska ha utfört är så pass medvetna från hans sida att det rättfärdigar ett livstidsstraff. Och enligt [B] så har också den misstänkte mannen agerat väldigt rationellt efter att kvinnan har dött. (B) – Ja, han gör ju en rad olika beslut och agerar. Han rensar hårddiskar, han vidtar andra åtgärder, han städat lägenheten. Det finns mängder av olika beslut

och rationella, ett rationellt agerande från hans sida. (Programledare 2) – Det sa [B] som är åklagare. Men försvaret, de hävdar något annat och det många lyssnare nu säkert sitter och undrar är nog varför den här 28-åringen mördade och styckade den här kvinnan. (A) – Ja, försvaret menar då att den här 28-årige mannen vid tillfället har varit i en sådan psykisk obalans och sinnesförvirring som de beskriver, att han inte har haft någon koll alls på vad han har gjort. Mannen har inget motiv för att döda kvinnan heller, hävdar försvaret och vi kan lyssna på försvarsadvokat [C] om varför hans klient faktiskt mördade och styckade den här kvinnan. (C) – Han har ju beskrivit det här, ska vi säga, psykiatriskt knepiga tillståndet som han hamnar i då och det utvecklar sig så till vida att han förlorar verklighetsuppfattningen under en period. Som beskriven till, han vet inte själv hur lång den var då. När han kommer till sans så är han ju fortfarande synnerligen påverkad och har symptom av överklighetskänsla och han uppfattar även verkligheten fel i olika avseenden. Och i den här ödesdigra då situationen som också påkallar innebär en extrem akut stress för honom, chock också. Då har han tagit det felaktiga beslutet att sätta igång att hantera målsägandes kropp på det här viset.

Senare under inslaget redogjorde A för vad B och C fokuserat på i sina respektive slutanföranden.

Eftermiddag i P4 Gävleborg: Inslag med en advokat

Inslaget handlade om rättegångens sista dag. I inslaget medverkade en advokat som uttalade sig om den aktuella rättegången och slutanförandena. Under inslaget sades bland annat följande.

(Programledare 2) – Vi ska fortsätta att prata då om den här rättegången som hade sin sjunde och sista rättegångsdag i dag i Gävle tingsrätt. Och åklagaren [B], han yrkade ju då på livstids fängelse för den här misstänkte 28-åringen. Och nu har jag med mig [personnamn] som är advokat i Gävle. Välkommen hit. (Advokat) – Tack så mycket. (Programledare 2) – Ja, du har ju följt det här fallet en del och i dag så yrkade ju åklagaren på livstids fängelse då för den här 28-årige mannen. Vad är din reaktion på det? (Advokat) – Ja, efter att ha hört hur åklagaren resonerar så förstår jag ju helt klart det yrkandet. Åklagaren menar ju att han har agerat rationellt och han har haft en, han har förstått vad han har gjort helt enkelt. Åklagaren hänvisar ju då till delar av ett händelseförlopp där det ska ha ingått en längre tid av våldsanvändning då. Jag tänker på det här han säger att greppet runt halsen ska ha varit tio minuter och det vet vi alla som arbetar med det här att ett så långt grepp runt någons hals behövs inte alls för att någon ska avlida av ett sådant agerande. Så är det utrett att det har varit på det sättet så är det någonting som talar starkt för att det har funnits en rationalitet i det hela.

Under sändningen av *Eftermiddag i P4 Gävleborg* sändes även ett inslag där reportern, A, sammanfattade rapporteringen om rättegången.

Nyheter i P4 Gävleborg

Inslaget presenterades enligt följande.

(Nyhetspresentatör) – I dag avslutades rättegången mot den 28-årig man i Gävle som är åtalad för att ha dödat och styckat en 24-årig småbarnsmamma från Sandviken.

Under inslaget sades bland annat följande.

(Nyhetspresentatör) – [A], du har varit på plats och följt rättegången. Vad har hänt i dag under den sista dagen? (A) – I dag så har försvaret och åklagaren lagt fram sina

absolut slutgiltiga anföranden och vad de anser att den här misstänkte mannen då bör dömas till för straff. Åklagaren [B] menar att den misstänkte mannen har agerat väldigt rationellt under den här händelsen.[--]

(Nyhetspresentatör) – Och vad säger försvarsadvokaten [C] om det, [A]? (A) – Han är av en något annan åsikt då han menar att hans klient har befunnit sig i ett kristillstånd och att han till viss del agerat irrationellt och förlorat fattningen under själva stryppningen.

I inslaget redogjorde B och C för deras respektive uppfattningar.

ANMÄLAN

Anmälaren anser huvudsakligen att detaljrikedomen i rapporteringen om styckmordet, med ljudklipp från rättegången, var makaber. Ljudklippet med den gråtande polisen där hon redogjorde för vilken information om mordet som hon fått av den misstänkte gällande verktyg och tillvägagångssätt var enligt anmälaren oerhört makabert för oberedda lyssnare. Anmälaren anser att det måste finnas gränser för hur en rapportering som den aktuella får och bör ske och att den vida överskreds i detta fall.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att inslagen överensstämmer med bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft och anför följande.

Styckmordet på Nordost i Gävle är det andra styckmordet på fem år i bevakningsområdet. Mordet är det grövsta i den moderna kriminalhistorien i Gävle vilket innebar att det fanns ett stort allmänt intresse för såväl utredningsarbetet som rättegången. P4 Gävleborg bevakade huvudförhandlingen liksom övrig lokal media. Mordet har också varit mycket uppmärksammat i riksmedier. Det var först under rättegången i januari som allmänheten fick hela bilden av det som skett och ta del av den åtalades förklaring till sina handlingar.

Redaktionen hade redan på ett tidigt stadium klara publicistiska regler för hur man skulle genomföra rapporteringen. P4 Gävleborg var medvetet om att de detaljer som uppdagades om mordet och styckningen när åtal väcktes kunde uppfattas som stötande. Inför rapporteringen publicerade P4 Gävleborg en artikel på webben där redaktionen beskrev hur man avsåg bevaka rättegången och vilken hänsyn man skulle visa offret och hennes anhöriga samt den åtalade. Vidare medverkade ansvarig utgivare i ett inslag den 7 januari klockan 15.20 där han också berättade om de olika avvägningarna som gjorts inför bevakningen. Utgivaren talade om balansgången mellan det legitima intresset för lyssnarna att få veta vad som hänt och varför, samtidigt som det framgick att redaktionen medvetet valt bort stötande detaljer.

Rapporteringen begränsades till tre tidpunkter i nyheterna klockan 11.30, 13.30 och 16.30. Därutöver sände P4 Gävleborg en sammanfattning från rättegången på cirka 5-6 minuter i eftermiddagsprogrammet mellan klockan 15.00 och 16.00. I och med att inslagen med rapportering om mordet förlades till samma tidpunkter varje rättegångsdag var det lättare för lyssnarna att välja bort rapporteringen.

I de längre inslagen berättade reportrarna, i övergripande drag, om vad som hänt under dagen. På så sätt hade man kontroll över detaljnivån och redaktionen kunde löpande bedöma relevansen i uppgifterna. I och med att P4 Gävleborg genomgående valde att sammanfatta det som sagts i tingsrätten förekom mycket begränsat antal med ljudupptagningar från själva rättegången. Därmed minimerade man inslagen av stötande karaktär. Varje inslag påannonserades tydligt med att de skulle komma att handla om mordrättegången. Lyssnarna hade således möjlighet att stänga av eller byta kanal.

När det gäller inslaget med den vittnande polisen vill SR anföra att det sändes som ett mycket kort utdrag från rättegångens näst sista dag. Polisen berättade då om när den åtalade till stor del ändrat sin berättelse under rättegången.

SR vill också framhålla att de åtta rättegångsdagarna var utspridda under fyra veckor. Rapporteringen var således intensiv under ett par dagar i veckan men det handlade inte om åtta dagar av massiv bevakning i rad.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska ta hänsyn till radions särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (17 § i sändningstillståndet).

Bestämmelsen tillämpas bland annat vid bedömningen av program som innehåller våld eller är skrämmande för barn. Den innebär enligt granskningsnämndens praxis ett krav på återhållsamhet i fråga om sådant innehåll som sänds på tider då barn kan antas ta del av programmen.

Nämnden tillämpar en strängare bedömning för program eller inslag som sänts före kl. 21.00 än för senare sändningar. Nämnden tar även hänsyn till programsammanhanget och om någon varning föregick sändningen.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser att det kan diskuteras om SR tagit hänsyn till radions särskilda genomslagskraft i fråga om de förhållandevis detaljerade beskrivningarna som gjordes i inslagen, särskilt i fråga om klippet med polisens vittnesmål från rättegången. Nämnden anser dock, vid en sammantagen

bedömning, att SR tillräckligt har tagit hänsyn till radions särskilda genomslagskraft och att de beskrivningar som gjordes inte medför att inslagen strider mot bestämmelsen.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Leif Hedman, Jan Holmberg och Ulrika Hansson (skiljaktig) efter föredragning av Nathalie Eriksson.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Nathalie Eriksson

SKILJAKTIG MENING

Ledamoten Ulrika Hansson var skiljaktig och anser att granskningsnämndens bedömning borde ha följande lydelse.

Granskningsnämnden konstaterar att rapporteringen innehöll detaljerade beskrivningar som var skrämmande för barn och som sändes vid en tidpunkt då varsamhet ska iakttas i fråga om skildringar av våld och annat skrämmande innehåll. SR har därmed inte tagit hänsyn till radions särskilda genomslagskraft och inslagen strider därmed mot 17 § i SR:s sändningstillstånd.